

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Negyedévre	120 K
Egy óra	40 K

Egyes szám ára 2 korona.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARR JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obityeva(Zápolya)-u. 1. Telefonszám 2.

MEGJELENIK MINDENNAP, VAS-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Véleli Becskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 191. szám.

Szerda, 1920 szeptember 1.

Az idegekre

megy már a játék, ez az új háborusdi: az orosz-lengyel tömeggyilkolás. A négy éves világháboruban már végigszenvedtük egyszer az idegeinknek ezt a kegyetlen megpróbáltatást, amely a háboru kibiceinek kijár. Most jön, most jön a hatalmas offenzíva, a szövetségesünk, a barátunk diadalniasan nyomul előre, viszi, viszi a frontját folyton előre, az ellenfél hátrál, fejvesztetten kapkod ide-oda. Már a főváros előtt állanak a győzelmes csapatok. Hála istennek, most egy-kettő vége lesz a háborúnak. Még egy-két nap, egy kis döntő ütközet és a főváros elesett, a háborúnak vége!...

Jaj, de hányszor végigszenvedte a borzalmas és véget emi nem akaró világháboruban az ember ezt a torturát. Mennyiszor feliéleztünk, mikor a hadiszerecsere súlyos kardját dobta a serpenyőbe, hogy valamelyik fél javára, de az egész emberiség megváltására eldöntse a véres mérkőzést?! A döntő pillanatban aztán mindig megfordul a kocka, a diadalmas előnyomulás fejvesztett futássá, óriási katonai katasztrófává vedlett huszonnégy óra alatt. Ujra kezdhetjük elülről a kibicelést, az idegfeszítő várakozást . . .

Az emberiség békéjéért sóvárgókkal most hasonló játékot űz a végzet. Az orosz-lengyel háboru a kinosan vajdudó világbéke halálos ellensége, legnagyobb akadálya, sőt minden valószínűség szerint egy újabb, következményeiben talán még borzalmasabb világháboru előidézője. Minél tovább tart a két ellenséges állam hadakozása, annál bizonyosabb, hogy a beteg vérű, legyengült Európa is áldozatává esik a háborus járványnak. Ebből a nézőpontból figyelve tehát a keleti eseményeket, azoknak világraszóló jelentőségét letagadni nem lehet. Érthető tehát, hogy a rossz borbén lévő Béke minden barátja szívszorogva kibicel most kelet felé tekintve, azért, hogy ez a veszedelmes háboru mielőbb befejeződjék.

Egy héttel ezelőtt Varsó alatt állott a győzelmes szovjet a szigorú békepontokkal kezében. No még huszonnégy óra és Varsó elesik, jön a béke, gondolta a béke után sóvárgó ember. Aztán közvetlenül Varsó hóna alatt összeomlott a hatalmas offenzíva és megkezdődött a lengyel ellenoffenzíva. Ura elhalványult a béke reménye, de a lengyel hadsereg eddig még nem tapasztalt sikeres teljesítményei után viszont annak az eshetősége lépett előtérbe, hogy majd talán a lengyel fegyverek győzelme hozza meg a békét. Most újra megfordult a hadiszerecsere az óriási harc téren. Ismét vesztésben forog a béke.

Uj szövetség a világpolitikában.

Budapest. A „Szózat“ vezércikkében a közvetlen szomszédok felé való orientálódás szükségességét fejtegeti. A cikk, mely Gömbös Gyula, a Move elnöke tollából való, a jugoszláv vagy oláh orientációt tartja fontosnak, mert ez rejtené magában mindazokat az előnyöket, amelyek politikai, gazdasági és katonai szempontból kívánatosak Magyarország szempontjából. A cikk többek között ezeket mondja:

Csehország bolsevik mentalitásánál, Németausztria politikai kiforrotlanságánál fogva nem jöhetnek számításba. Ezzel szemben Oláhországban az orosz veszély

hatása alatt a Magyarországgal való egymásrataltság tényét még a legelfogultabb oláh politikus is belátja. Jugoszláviával szemben a földrajzi viszonyok, továbbá a jugoszláv-bolgár elasz vonatkozások igazolják az egymásra utaltságot.

Gömbös véleménye szerint mindent meg kell kísérelni Magyarországnak a közlekedéshez. Az erőkoncentráció elve magyar érdekből ezt parancsolja. Érzelmi vagy pláne virtuskodásra emlékeztető hajlamok nem lehetnek mértékadók a praktikus politikában.

OROSZ-LENGYEL HIREK.

Wien. Az entente jegyzéket intézett Lengyelországhoz, amelyben felszólítják, hogy az előrenyomulását a lord Curson féle vonalon szüntesse be. Anglia reméli — írják a jegyzékben, hogy Lengyelország nem fogja Angliát dezavualni a Londonban tett angol ígéretekkel szemben az oroszok előtt.

London. A „Times“ megcáfolja azon híreket, amelyek az orosz delegátusok távozásáról szólnak. Nem felel meg a valószínűségnek, hogy Krassin és Kamenjev az angol kormánytól kikérték volna az utlevelüket.

Wien. Joffre marsall azzal a tervvel foglalkozik, hogy Jugoszláviát, Magyarországot és Oláhországot közös katonai konvencióba hozza össze. Ezen államok katonai erejükkel döntő csapatot mérhetnének a bolsevista Oroszországra.

Nauen. A lengyelek elfoglalták Grodnót. A lengyel hadsereg előnyomulása megakadt.

Rotterdam. A „Nieuwe Rotterdamse Courir“ jelentése szerint Csieserin népbiztos rádiót küldött Kamenjevnek azzal, hogy azt az angol kormánnyal közölje. Szovjet-Oroszország hangoztatja békeszeretét és

éppen ez okból hajlandó a lengyel munkások felfegyverzésére vonatkozó feltételtől eltekinteni.

Wien. Entente körökben mindinkább terjed az a hír, hogy az orosz munkásság körében az utolsó időkben erős áramlat vehető észre Lenin és Trockij diktaturája ellen. A munkások azzal a kijelentéssel élnek, hogy három esztendeje már, hogy a bolsevizmus kormányformáját bevezették és még nyoma sincs azoknak az általános szabadságoknak, amelyek bármely kapitalista vagy monarchista kormányforma munkásságának kijárnak. A gyülekezési jog és a sajtószabadság oly minimális emberi jogok, amelyek bármely más munkástársadalomban megvannak. A munkások követelik a választások kiírását, hogy a népnek joga is legyen a kormány munkáját ellenőrizni.

FIUME ANKÉTJE RÓMÁBAN.

Róma. Giolitti olasz miniszterelnök Luzernből Rómába érkezett. Rómában ma kezdete meg a Fiume hovatarozandóságának kérdésében összeült delegáció az üléseit. Az ülés döntéseiről semmisen juttott még nyilvánosságra.

A beogradi községi tanács átszervezése.

Beograd. A belügyminiszteri döntés alapján, amely a beogradi községi tanács választását megemmisítette, a radikálisok és a demokraták tárgyalásokat folytatnak a régi képviselőtestület vezetőségének újjászervezéséről. Elvben megegyeztek abban, hogy a képviselőtestület elnök (polgármester) radikális pártirányú, az alelnök (alpolgármester) pedig demokrata lenne. A többi állást a két párt között arányosan osztanák föl. A radikálisok jelöltje a polgármesteri állásra Kárhly V. Vilmos gyógyszerész és Karajovanovity Gyoka ügyvéd.

A Tisza-pör új tanui.

Heltai Viktor terhelő vallomása Friedrich ellen. — El akarták fogni Horthyt.

Budapest. A Tisza-pör hétfői főtárgyalásán elhangzott vallomások közül leglényegesebb Heltai Viktor tanuvallomása. Heltai Viktor, a hírhedt volt budapesti városparancsnok most ismét nagy ur Budapesten a tárgyaláson is fölényesen viselkedik. Heltai részletesen ismertette az októberi forradalom részleteit és erősen terhelő vallomást tett Friedrich ellen. — Vallomásában kijelentette, hogy Friedrich István mozgatta az októberi forradalmat és ő volt a Tisza-gyilkosság főbújtója is. Heltai vallomásában pálcát tör Friedrich fölé, majd Dobóra és Horváth-Szanovicsra vonatkozólag tesz terhelő vallomást. Előadja, hogy Dobót mindig ceszariánus bajlamu embernek ismerte és ezzel magyarázható egész szereplése. Horváth-Szanovicsot pedig egészen közönséges jellemű, mindenre kapható embernek tartja.

A tárgyalás további folyamán Sztupka

őrnagy kérdést intézett Heltai Viktorhoz, hogy tud-e a Horthy Miklós elfogatásának tervéről. Heltai kijelentette, hogy Horváth-Szanovics, ki haragudott Horthyra, azt mondotta, hogy merényletet fog elkövetni ellene, mert a pápai tengerészlázadást Horthy fojtotta el és ezért őt is halálra ítélték. Horthy tengernagy csak véletlen folytán menekült meg. Dobó is kijelentette, hogy végezni akar Horthyval.

A tárgyalás során Dobó is szólásra emelkedett. Elmondja, hogy Horváth-Szanovics és emberei akarták Lukachichot láb alól eltenni, akik fizetett emberei voltak a Nemzeti Tanácsnak és nem ő.

Elmondja azután, hogy rengeteg sok pénzt kaptak a tengerészek. Az átvonuló ezredektől, a csehektől elvették a kasszát és anélkül, hogy megszámlálták volna, behozták a városparancsnokságra.

SZÜNTELENEK A MINSKI TÁRGYALÁSOK.

London. Minskből érkezett hírek szerint augusztus 23-ika óta szünetelnek a fegyverszüneti tárgyalások. A lengyel delegáció kijelentette, hogy addig nem tárgyalhat, míg Ukánia kérdésében kormányától utasítást nem kap. Oroszország sürgetése dacára a tárgyalásokat a lengyelek még most sem kezdték meg.

UJRA MEGKEZDIK A BOLSEVIKI PROPAGANDÁT.

Wien. A wieni kommunisták Wien központtal egy propaganda missziót létesítenek, amelynek az lesz a célja, hogy a kis entente országokban és Magyarországon a kommunista eszméknek előkészítse a talajt. Kopp berlini német kommunista képviselő révén egy és fél millió márkát kaptak agitációs célra. Az agitációt Szlovéniában már meg is kezdték. Berlinben a jövő hó elején nagy kommunista kongresszus lesz, amelyen a kis entente országainak, Magyarországnak és Lengyelországnak kiküldöttei is résztvesznek.

AZ OJÁH KORMÁNY BUKÁSA.

Budapest. Lapjelentések szerint Avarescu oláh kormányelnök megbukott. Az új kabinet megalakításával Florescut bízták meg.

LLOYD GEORGE LUZERNI JEGYZÉKE HÁBORURA MUTAT.

London. Az angol munkásszövetség végrehajtó-bizottsága Lloyd Georgenak a luzerni konferenciáról kiadott kommunikéjének tudomásul vétele után Lloyd Georgeval tudatta, hogy a bizottság a kommunikéban háborúra vezető lépéseket és reakciókat lát.

AZ OROSZ SEREG BOMLÁSA MEGKEZDŐDÖTT.

Allenstein. Az egész 10-ik orosz hadtest átlépte a német határt és megadta magát. Jerjew tábornok gyalogezrede ugyancsak átlépte az orosz határt és megadta magát.

OROSZORSZÁGBAN ELRENDELTEK AZ ÁLTALÁNOS MOZGÓSÍTÁST.

Moszkva. Az oroszokat ért veszteségek nyomán Petrogradon fegyverbe hívták a helyiszolgálatos vörös katonákat. A mozgósítás első napján a hadkötelesek 80 százaléka jelentkezett frontszolgálatra. A szovjetkormány a munkástanácsal egyöntetűen elhatározta, hogy el fogja rendelni az általános mozgósítást.

STAMBULINSZKY ÉS VENIZELÓS TÁRGYALÁSAI.

Páris. Stambulinszky bulgár miniszterelnök Venizelossal való tárgyalásai elnagy érdeklődéssel tekintenek. A két államférfi tanácskozásának az ad nagy fontosságot, hogy Görögország is csatlakozni kíván ahhoz az új balkáni védelmi blokkhoz, amelynek tervét Bulgária készítette el.

LLOYD GEORGE NEM FOGADTA A GÖRÖG EXKIRÁLYT.

Páris. Az „Agence Informacion“ közli, hogy Lloyd George legközelebb fogadni fogja Konstantin görög exkirályt. Az érintkezést maga Konstantin kereste azzal, hogy nagyon fontos tanácskozni valója van Lloyd Georgeval.

Luzern. Lloyd George nem fogadta Konstantin exkirályt.

AZ OLASZOK AKNAMUNKÁJA.

Szófia. Olasz ügynökök lázasan dolgoznak rajta, hogy a megvert albán hordák helyett bulgár-olasz-albán önkéntesekből csapatot szervezzenek, amellyel beakarnak törni Délszerbiába. A kormány minden ellenintézkedést megtett egy esetleges betörés méltó fogadására.

RÖVID HIREK.

Ljubljana. A népszavazati bizottság rendeletet adott ki, melyben megtiltja, hogy október 11-én a népszavazási területen alkoholos italokat mérjenek ki.

Wien. A lengyel népszavazati bizottság rendeletben utasította a lengyeleket, hogy a németekkel szemben békésen viseljék magukat, mert minden erőszakoskodással csak a lengyel érdekeknek ártanak.

Bern. Dr. Bilinsky megbízást kapott, hogy Németország és Lengyelország között egyengesse a békés megegyezés útját. Berlin. Augusztus 29-én Olaszországban óriási munkástüntetések voltak az orosz szovjet elismerése mellett.

Megalakult a közéleti bizottság.

Az ellátatlan lakosság liszttel és kenyérral való ellátása végre a megvalósulás stádiumába jutott. Berberszki polgármesterrel az élén egy állandó közéleti bizottság alakult, amely függetlenül a nehézkes hivatalos eljárástól maga veszi kezébe az ügyet és rövid úton maga gondoskodik a szükséges gabona beszerzéséről és a fogyasztóknak leendő átadásáról. Az állandó közéleti bizottság tagjai Berberszki Gyurica elnök, dr. Grubity városi főjegyző alelnök. Tagok: Bukovác István, Radicev Lázár, Kraljev Lázár, Lukity Lyubomir, Temmer Sándor, Trebity József, Nasztity Mita, Terzity Pera, Fischer és Luts cég, dr. Mihájlovics Dusan, Staics Jován dr. és Magyar Károly dr. mint hatósági orvosok.

A bizottság megállapította, hogy a város évi gabonaszüksége 400 vagon. Egyelőre 50 vagon búzát akarnak beszerezni, hogy meglássák, milyen módon bonyolítható le leggyorsabban és leghasznosabban az akció. A beszerzett és felőrölt búzát a bizottság az ellátatlanoknak liszt és kenyér formájában fogja kiszolgáltatni. A bizottság úgy határozott, hogy az egész vállalkozás rendes lebonyolításához egy könyvelőt alkalmaz, aki az egész akció szabályszerű üzleti dolgait fogja vezetni.

Nagyon helyes, mind nagyon jó. A pénz megvan, buza is van, már a nélkülözhetetlen bizottság is megvan — most már csak siessünk, siessünk, mert minden elpáaszolt napért kár. A buza napról-napra drágább lesz és ezzel egyidejűleg a rendelkezésre álló pénz napról-napra kevesebbet ér. Viszont a legtöbb szegény embernek nincs tavalyi lisztje és kénytelen 12 koronát adni egy kiló kenyérlisztért máris. Ebből kiszámíthatja bárki, akit érdekel, hogyha ilyen tempóban halad az ügy, mennyibe fog kerülni a liszt márciusban. J.

A Vojvodinában szerb közoktatási törvény lesz. A minisztertanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy a szerb közoktatási törvényt terjesszék ki a Vojvodinára is. Ennek értelmében minden iskolát államosítanak és a B. B. B. közoktatási osztályát megszüntetik és ügyeit a beogradi közoktatási minisztériumba utalják be.

Érdekeink Ausztriában. A „Beogradske Dnevnik“ közli a következő kivonatot a Szt.-Germaini békepontokból: 1. A békeszerződés Ausztriával folyó évi július hó 16-án lépett jogerőre és a gazdasági részből közlünk egynéhány pontot, mely alattvalóink érdekében áll: 1. Ausztria köteles lakosainak azonnal mindazon ingó és ingatlan vagyont, ha az a háboru alatt el is lett kobozva és liquidálva, visszaadni. 2. A magánjellegű szerződések, amelyek államunk polgárai és a mostani osztrák polgárok között kötöttek, megsemmisítetnek, kivéve azokat, melyeknek keresztülvitelét kormányunk közérdekből kívánni fogja. 3. Életbiztosítási és elemi károkról vonatkozó biztosítási szerződések érvényben maradnak.

HIREK

Husárlejtés a katonaságnál. A garnizonbeli katonaság husszükségletének fedezése érdekében a Kommando Mesta szeptember hó 3-án nyilvános árlejtést tart. A vállalkozás három hónapra: október, november és december hónapra szól.

Országos vásár lesz Bácsalmáson szeptember 13-ikán.

Oroszok repatriálása. Az orosz katonai megbízott a következő rendeletet adta ki: Az orosz hadapródi felvételi vizsgák azon menekültek számára, akik az S. H. S. területén tartózkodnak, f. évi szeptember hó 6-án fognak megtartatni a katonai megbízott irodájában Beogradon. A vizsgák sorrendje később lesz közölve. Igen sok orosz alattvaló azon kéressel fordult fentemlített katonai megbízottnak, hogy Krimbe visszatérhessenek. A pétervári katonai főparancsnokság közlése szerint csak azon egyének utazhatnak Krimbe, akiknek erre engedélyük van, ha súlyos anyagi viszonyok között vannak és ha Krimben ingatlanuk van. Irásbeli kérvények a beogradi megbízottnál adandók be.

Elhalasztják a zentai gimnáziumban a beiratásokat. A zentai községi főgimnáziumban a beiratások és magánvizsgálatok miniszteri rendeletre további intézkedésig elhalasztatnak. A javítóvizsgálatokat augusztus 30. és 31-én tartották meg.

Zenelskola. Gilda Vendel zenetanár magánzenekörébe a beiratásokat az 1920-21. tanévre szeptember hó 1-én megkezdte. Beiratkozni lehet délelőtt 8-11-ig, délután 3-5-ig Milišina (Bakics) utca 5. szám alatt.

Keleti és nyugati szocializmus.

Párisban tegnap tartotta meg a Confederation General de Travail tanácsa a nagygyűlést, amelyen döntöttek a Munkásbizottság állásfoglalásáról a III. Internacionáléhoz leendő csatlakozás dolgában. Tudvalevően Cachin és Frossard francia szocialista képviselők a francia munkásság megbízásából Moszkvában voltak. Tanulmányozták a bolsevizmust és mint propagandisták tértek vissza Franciaországba. Tőlük ered az indítvány, hogy a nyugati szocializmust alá kell rendelni a keleti szocializmusnak. A francia szocialisták csatlakoznak a harmadik Internacionáléhoz: a kommunizmushoz, Lenin és Trockij világgörredelméhez.

A nagygyűlésen kifejtett vita némelyek számára meglepetéseket tartogathatott. Azok számára ugyanis, akik még mindig kockatálnak az állítólagos korlátlan szabadsággal, amely azonban nem más, mint egy abszolutisztikus vöröscári uralma Leninnek. A konferencia szónokai szárazon és józanul kijelentették, hogy a Cachin és Frossard által annyira dicsőített rendszer, a proletáriátus diktatúrája nem tartaná magát Franciaországban nyolc napig sem, mert a diktátorok bizonyára már ebben az időben giulottinera kerülének. Franciaország nem alkalmas arra, hogy olyan kormány jusson uralomra, amely a népre vaszsigorral a legrettenetesebb nélkülözéseket hártja. A francia szocialista vezér Jonhau a leghevesebben kikelt a moszkvai internacionale és Lenin ellen azért a gyámkodásért, amellyel a világ többi szocialista szövetségével szemben föllépnek. Éppen ennek a harmadik internacionálénak tüzésében látja a proletáriátus bukását. Szerinte a legnagyobb rokonszenvvel kell fogadni az orosz forradalmat, de csak azzal a feltétellel, hogy „Oroszország foglalkozék kifejezetten a saját ügyeivel!”

A francia munkásszövetség nagygyűlésén elhangzott beszédek különösen azért nagy jelentőségűek, mert ugyanaz a szellem jut bennük kifejezésre, mint az angol munkások bizottságának állásfoglalásában. Különösen fontos ez a mostani pillanatban, amikor az orosz propaganda újra azt a látszatot akarja kelteni, hogy a világ-

Vasuti katasztrófa. A „Beogradski Dnevnik” írja, hogy tegnapelőtt Pesnicénél összeütközött két tehervonat, 3 halott és 19 sebesült van. A forgalom helyreállított.

Ellélték Beogradban 23 árdrágtó péket. A „Beogradski Dnevnik” közli, hogy az elsőfokú hatóság jóváhagyta a beogradi paliluji negyed bírósági ítéletét, mely szerint 23 kenyérsütőt egyenkint 1000 dinár pénzbírsággal sújtott azért, mert a pékek sztrájkjában résztvettek. Véli, hogy ez az eljárás helyes és hogy itt az ideje, hogy a legszigorubb intézkedések léptessenek életbe az uzsora ellen, amelyet egyes kereskedők, pékek és kávéosok elkövetnek.

Jugoszláv táncmesterek kongresszusa Subotícán. B. B. B. (Vojvodina) okleveles táncitanító tegnap este fél 9 órakor a Barány-szálloda termében kongresszust tartottak, melyen megállapították új táncitanítási programjukat. Azonkívül anyagi és erkölcsi érdekeik megvédésére egyesületet alakítottak. Együttel határoztak az oklevelek kieseréléséről, mely által a régi oklevél értéktelenné válik.

A jugoszláviai első filmről. Mint értesülünk, sikerült a Modern mozi igazgatóságának sok fáradsággal, nagy anyagi áldozatok árán az első „Jugoszlávia” filmet megszerezni. Dacára a filmiparunk fiatalosságának, ezen film tartalom, rendezés és megjátszás dolgában vetekedhetik a leghevesebb gyárak produktumaival. A címe: „Történelem és ítélet”, elsőrangú beogradi és zagrebi színészekkel, mint Borstnik Ignác, Milada Taua, Juvó Badalics és Josip Papić a főszerepben, szeptember 1-én és 2-án kerül bemutatásra rendes helyárok és kitéző szalonzene-kísérettel a Modern-moziban.

forradalom a küszöbön áll. Hogy Lenin és Trockij mögött minden népek munkásainak számtalan milliói állanak. Huszonhétmillió munkás nevében beszélnek ma az oroszok vezérei. Huszonhét millió munkás fogja megakadályozni, hogy egyetlen egy katona, egyetlen egy lövedék jusson a lengyeleknek vagy Wrangelnek. A vörös hadsereg támogatását illetőleg természetesen enyhébb szempontok jönnek figyelembe. Skeptikusok, akik a Magyarország elleni bojkott lefolyását megfigyelték, nem tudnak megszabadulni minden gyanútól, mert akkor látták először, hogy a nyugati szocializmus a gyakorlatban egész másképpen fest, mint a lelkes szövegekkel dus teoriában. A Magyarország elleni bojkottot éppen úgy, mint a Lengyelország ellenit is ugyanaz az amsterdami iroda diktálta ugyanis. Éppen ezért néznek meglehetősen skeptikusan az új bojkott sikere elé.

Hiába, újra és újra meg kell jegyezni, hogy a nyugat és a kelet szocializmusa között lényeges eltérések vannak. Hogy a nyugat osztályöntudatos munkásmozgalmi egészen mások, mint a kelet, részben mystikus, részben ázsiai bolsevizmusa, a mely végeredményben nem más, mint a cárizmus egy fajtája: vörös-cárizmus. A melyben megint egy ember vagy néhány ember akarata korlátlan hatalommal és zsarnoksággal uralkodik Oroszország szám lálatlan népmilliói fölött. Amennyire lehetetlen, hogy Angliában és Franciaországban egy fehér cári uralom létesülhessen, éppen annyira lehetetlen, hogy Lenin vörös-cárizmusa Franciaország és Anglia széles munkásrétegein urra tudjon lenni. Jellemző, hogy Londonban Lloyd George, de éppen így Henderson is Kamenjevnek azt a feltételt kötötték ki a szovjet elismerése ellenében, hogy a bolsevista államférfiak írják ki Oroszországban a szabad választásokat. Ez fogja eldönteni, hogy Oroszország elismeri-e a bolsevizmust és szankcionálja-e a szovjet-uralmat. Ettől függ Szovjet-Oroszország elismerése. És ezt a feltételt nemcsak Lloyd George, de az angol munkásság vezetője is kikötötte magának. Csak abban az esetben, ha Oroszország egész népe fogja a bolsevizmust igazolni, fogja Anglia és Franciaország elismerhetni. Kamenjev és Lenin azonban kitértek a felelet elől. A keleti és a nyugati

szocializmus között mély szakadék van: az emberi méltóság és igazi demokratikus szabadság. Éppen azért vagy tudatos család, vagy esztelen rajongás az, amellyel felelőtlen elemek az egészséges alapokon nyugvó nyugati szocializmus eredményeit gyöngítik és fenyegetik. Jonhauznak igaz van: „A harmadik Internacionale tüzésai hozzák magukkal a proletáriátus bukását!”

SPORT

A mai rovat vasárnapi eredményekről nem számolhat be, mert az állandó esőzések s az idő bizonytalansága miatt az összes mérkőzéseket lemondták.

A temesvári „Kinizsi” footbalcsapata a múlt hetekben nagyobb turnén volt s szereplése teljesen vereségmentes maradt. Kinizsi—Tac 2:1, Kinizsi—Nagyvárad 2:0, Kinizsi—Kolozsvar 3:0.

Uzsás. Mint utólag Szubotícáról értesülünk, a legutóbb Palicson tartott uszóversenyen Godányi Zoltán, városunk kiváló pennája az alamerülésben 1 p. 16²/₃ mp-es idejével első helyezést ért el.

Athletika. Szeptember 5-ike nevezetes dátum a bánáti atletika életében. Ekkor tartja a Viktória Országos Athletikai viadalát a következő eldöntésre kerülő számmal: 100, 200, 400, 800, 1500 méteres futóversenyek, súlylökés, diszkoszvetés, magasugrás, távolugrás, rudmagasugrás, 4×100 méteres footballstaféta, 4×100 méteres sprintstaféta, 800—400—200—200 méteres olimpiai staféta, footballtávrugás.

A viadalon résztvevő egyesületek: Concordia (Zagreb), Hask (Zagreb), Kac (Vel. Kikinda), T. T. E. (Debeljač), Obilić, Vasas, Viktória (Vel. Bečkerek).

A nevezések számát s így az atléták tömegfelvonulását tekintve ez lesz eddig a város legnagyobb atletikai napja. Becskerék sportkedvelő közönsége, mely a sokszor durvaságot s groteszk figurát produkáló footballtól amugy is a klasszikus plasztikát s a vonalak harmóniáját felölölő nemesebb sportágak felé hajlik, rég látott izgalmas, de nobilis vetélkedésben fog gyönyörködni. A versennyel még bővebben fogunk foglalkozni.

Tekintettel arra, hogy vidéki atléták is, közöttük sok ujong, nagy számban indulnak, a versenynek pontos lebonyolítása érdekében közlök pár, az atléták versenyeken való eljárására vonatkozó fontosabb s minden körülmények között betartandó szabályt.

1. Minden versenyző tartozik az indítás ideje felől tájékozódni és versenyét megelőzőleg a versenyintézőnél jelentkezni, akitől jelzőszámát átveszi s akinek bejelenti, hogy versenyezni óhajt. E jelzőszám a versenyzőnek a programmon kitett számával egyezik s a verseny alatt láthatóan viselendő; nélküle a versenyző nem indulhat.

2. A versenyzőket az indulásnál vagy a verseny alatt atléta (klub)-társaiknak, vagy bárki másnak kíséreni tilos.

3. Versenyzők üdítőszereket csak a versenybírósnak elnökének engedelmével nyerhetnek (élvezhetnek).

4. Versenydreszben a közönség soraiban időzni tilos.

5. A versenyszámok gyors lebonyolítása érdekében minden atlétának kötelessége a versenyszámát megelőző szám alatt starthelyén a starternél jelentkezni. Késve érkező atléta abban a versenyszámban semmiesetre se indulhat.

Versenynaptár:

Szept. 5-én: Viktória Országos Athletikai viadala Becskeréken,

Szept. 12-én: Kac Országos Athletikai versenye Kikindán,

Okt. 2-án: Obility Országos Athletikai versenye Becskeréken.

Ch...

Egy jól bevezetett, Jugoszláviában hatóságilag engedélyezett Biztosító társulat keres veliki becskerek székelytel Torontálmegye részére

ügyes főügynököt

1612
Közelebbit e lap kiadóhivatalánál.

Olcsó bevásárlási forrás
varrógépekben, ékszerekben és órákban

GRUNFELD ÁRMINNÁL Veliki Becskerek, a nagyhid mellett. 1568

A. W. jegyü zománczott

lemezdedényt

raktárról és gyárból, „Kinta“ zom. karbid-lámpákat a legolcsóbb napiárban szállít:

Krausz Ignác Fia, Debeljacska.
Telefon 8. 1592

Földmunka-vállalkozó
halastó építéséhez

rögtön kerestetik legalább 200 kubikkal. 1596

Tógazdaság, Zdenčina állomás, Zagreb mellett.

STABIL-MOTOROKAT
10-300 HP
ipari üzemek számára rövid határidőre szállít

JUGOSLAVENSKA
INDUSTRIJA MOTORA D. D.
ZAGREB, Sudnička ul. 5.

1482

Finom szeszt és denaturált szeszt

1805

ujvidéki gyárunkból 100 literen felül minden mennyiségben szállítunk

Königstädter Testvérek NOVISAD (UJVIDÉK).

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Becskerek

Törökkanizsán, közel a vasuti állomáshoz 1 1/4 hold telken egy 20 méter hosszú új

ház eladó!

Bővebb értesítés itthelyütt Alkotmány-utca 21 sz., Törökkanizsán Heger Antalnénál szerezhető.

Géptechnikai iroda és nagykereskedés 1418

Franjo Kiselják

Irodák: ZAGREB, Preradovičeva ul. 9. Telefon 18. Fiók és gyár: KARLOVAC, Riječka ul. 21 Telefon 84.

Ipari és gazdasági gépek, elsőrendű szerszámok, benzinmotorok, lokomobilok, injektorok, gépkező szivattyúk, lubrikátorok, manométerek minden célra, vízi-, gőz- és gázcsövek alkatrészekkel együtt, decimális mérlegek, mindennemű szivattyúk, gummi- és kenderesövek, különféle fémek, acél, különböző olajok, benzin, hajtószijak minden üzemre, valamint az összes műszaki szükségletek nagy raktára.

Raktár: Zagreb, Ilica 47. — Iroda: Zagreb, Preradovičeva ul. 9.

Eladók

1804

két sport-, egy zsáket- és egy smokking öltözetet, egy őszi kabátot és egy bundát.

Megtekinthető naponta a délutáni órákban Albramičnál, Bajza-utca 9/11. sz. alatt.

A Veliki Becskerek forgalmi főnökség területén közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Hrványas augusztus 1-től.

Veliki Becskerek—Panesevo

430	530	ind.	Vel. Becskerek	↑	érk.	2135	1807
	650		Antalfalva				238
945	1207	érk.	Panesevo	↓	ind.	1730	1445

Veliki Becskerek—Vrsac

330		ind.	Vel. Becskerek	↑	érk.	1825	
	800	érk.	Vrsac	↓	ind.		1825

Vel. Becskerek—Vel. Kikinda

1918		ind.	Vel. Becskerek	↑	érk.	840	
2125		érk.	Karlova		ind.		440
		ind.	Vel. Kikinda	↑	érk.	435	
2218		érk.	Vel. Kikinda	↓	ind.		246

Vel. Becskerek—Zombolya (keskenyvágyau)

1207		ind.	Nagybecskerek	↑	érk.	815	
1605		érk.	Zombolya	↓	ind.		484

Veliki Becskerek—Subotica.

1281		ind.	Vel. Becskerek	↑	érk.	1207	
1451		érk.	Karlova		ind.		1044
1616		ind.	Osóka		érk.		981
1850		érk.	Subotica	↓	ind.		650

Subotica—Vel. Becskerek—Panesevo

610		ind.	Subotica	↑	érk.	1850	
1257		érk.	Vel. Becskerek		ind.		1207
1621		érk.	Panesevo		ind.		750

Karlova—Vel. Kikinda

1101	1529	ind.	Karlova	↑	érk.	1255	800
1140	1611	érk.	Vel. Kikinda	↓	ind.	1216	854

Zombolya—Sireg

1450		ind.	Zombolya	↑	érk.	650	
1640		érk.	Szereg	↓	ind.		312

Zombolya—Öregfalu

1730		ind.	Zombolya	↑	érk.	235	
1840		érk.	Öregfalu	↓	ind.		200

Versecz—Fehértéplom

1715		ind.	Versecz	↑	érk.	700	
1810		érk.	Fehértéplom	↓	ind.		610

Kovacsica (Antalfalva)—Panesevo

650		ind.	Kovacsica	↑	érk.	1435	
815		érk.	Panesevo	↓	ind.		1200

Kovacsica—Szamos

1500		ind.	Kovacsica	↑	érk.	647	
1552		érk.	Szamos	↓	ind.		355

Secsanj—Szamos

500		ind.	Secsanj	↑	érk.	1808	
547		érk.	Szamos	↓	ind.		1606

Secsanj—Szamos—Alibunár

500		ind.	Secsanj	↑	érk.	1808	
547		érk.	Szamos		ind.		1730
		érk.	Alibunár	↓	ind.		610

Kiadó: Pleitz Fer. Pál

Hirdetések

felvételnek

a

„Torontál“

kiadóhivatalában,
Obiliteva (Zápolya) utca 1. szám.